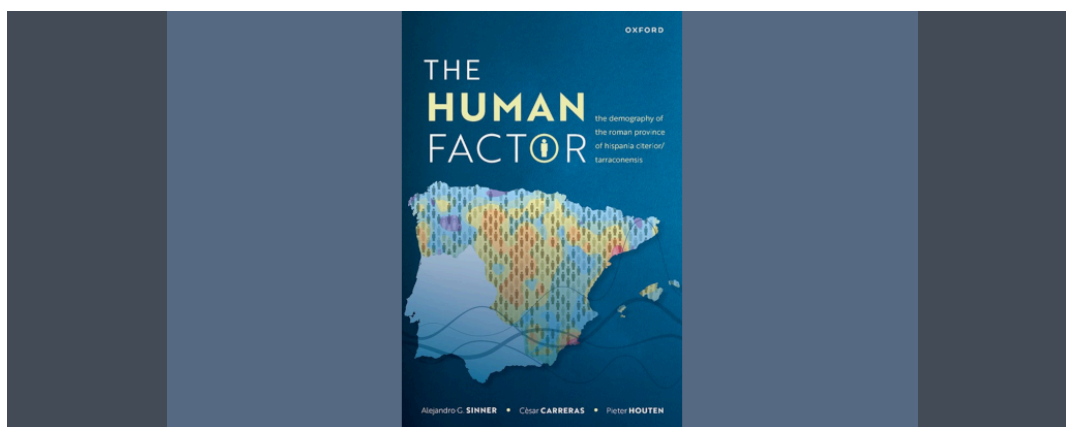

29/10/2024

Nou llibre: "The Human Factor: the demography of the Roman province of Hispania Citerior/Tarraconensis"

Els darrers anys hi hagut un creixent interès en els estudis de demografia històrica i arqueològica, gràcies a l'empenta de l'antropologia forense i, sobretot, al desenvolupament dels estudis d'ADN per caracteritzar les poblacions antigues. En aquest context, tres autors especialitzats en demografia protohistòrica i romana de la Península Ibèrica han unit esforços per publicar el llibre "The Human Factor: the demography of the Roman province of Hispania Citerior/Tarraconensis".

El llibre estableix un fonament per a l'estudi de la demografia antiga a la Península Ibèrica, centrant-se en la seva província més gran coneguda com Hispania Citerior, i reanomenada en l'Alt Imperi com Tarraconense. Els autors segueixen una aproximació multidisciplinària fonamentada en un conjunt de dades arqueològiques, arquitectòniques, epigràfiques, osteològiques i genètiques, que normalment s'estudien de forma separada. La seva integració i interpretació conjunta proporciona una recerca i metodologia avantguardista en aquesta àrea, i completa un buit existent en la literatura acadèmica, ja que no existia un treball comprensiu d'aquest tòpic ni en anglès ni espanyol, ni en altres llengües.

Aquest treball comprensiu i detallat d'una única província era necessari per generar estimacions precises i comparar el conjunt de dades amb altres regions i períodes històrics. En examinar la província d'Hispania Citerior/Tarraconensis en profunditat, els autors proporcionen una visió detallada de les pautes de comportament demogràfic, urbanístic i de distribució al llarg del temps, i les relacionen amb els factors socials, culturals, i econòmics que van afectar a la península Ibèrica i al Mediterrani Occidental des del segle IV aC fins al final de l'Imperi Romà. Per exemple, les dimensions de la població eren un indicador significatiu de creixement econòmic i rendiment, i la distribució de la gent entre les àrees urbanes i rurals va jugar un rol vital en la negociació i construcció d'identitats col·lectives. A més a més, la mobilitat humana genera canvi cultural, així com comunicació d'informació i fluxos tecnològics.

El volum presenta el primer estat de l'art de les anàlisis demogràfiques de la Península Ibèrica des de l'Edat del Ferro fins al final d'època romana, incloent-hi comparacions diacròniques entre diverses cultures i un significatiu nombre d'estudis de cas. D'aquesta manera, els autors proporcionen noves aproximacions metodològiques i coneixements de les pautes demogràfiques i del seu impacte en les societats antigues, la qual cosa permet una millor comprensió del Mediterrani antic.

Els autors de la publicació són Alex Sinner, professor de Clàssiques a la Universitat de Victoria (Canadà); Pieter Houten, investigador d'arqueologia hispànica de la Universitat d'Hamburg (Alemanya) i Cèsar Carreras, professor d'arqueologia clàssica la Universitat Autònoma de Barcelona. Pels capítols especialitzats d'osteologia i ADN han comptat amb l'ajuda de Núria Armentano, Laura Castells, Assumpció Malgosa i Cristina Santos, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Cèsar Carreras

Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

Universitat Autònoma de Barcelona

Cesar.carreras@uab.cat

Referències

Alex Sinner, Pieter Houten, Cèsar Carreras, **The Human Factor: the demography of the Roman province of Hispania Citerior/Tarraconensis** *Oxford University Press* (ISBN 9780192848598) <https://academic.oup.com/book/56204>.

[View low-bandwidth version](#)